

بدون هیچ‌گونه حذفیات (۱۰۰٪ پوشش)

خلاصه جامع و نموداری کتاب

مناسب مرور سریع و شب امتحان

پوشش کدهای ۱۲۱۱۰۵۳ - ۱۲۱۱۶۹۳ - ۱۲۱۱۸۵۴ - ۱۲۱۱۰۸۴

شامل نکات کلیدی و امتحانی

آموزش هنر

آموزش هنر به کودکان · درآمدی بر نقش هنر در مدارس · مفاهیم و روش تدریس هنر

اثر: مینو واثقی · ناشر: انتشارات دانشگاه پیام نور

عناوین و کدهای درسی:

آموزش هنر، آموزش هنر به کودکان، درآمدی بر نقش هنر در مدارس، مفاهیم و روش تدریس هنر در پیش‌دبستان و دبستان - کدهای درس: ۱۲۱۱۰۵۳ · ۱۲۱۱۶۹۳ · ۱۲۱۱۸۵۴ · ۱۲۱۱۰۸۴



رشته‌های هدف //

علوم تربیتی، آموزش ابتدایی، پیش‌دبستانی و هنر



نوع محتوا //

خلاصه درس، نکات امتحانی و دسته‌بندی مفاهیم



منبع اصلی //

کتاب آموزش هنر اثر مینو واثقی (پیام نور)



وضعیت حذفیات //

کامل و بدون حذفیات (پوشش خط‌به‌خط)

۴

کد درس تحت پوشش

۱۰۰٪

بدون حذفیات

۲۰

صفحه مفید و فشرده

فصل اول: نقاشی کودکان

گفتار ۱. رویکردهای مختلف مفهوم هنر و آثار هنری کودکان

✓ نقاشی‌های کودکان از دیرباز به دلایل مختلفی مانند یادآوری خاطرات کودکی یا به عنوان وسیله‌ای برای بیان وجود، جلب توجه کرده‌اند و متخصصین از جنبه‌های زیر به آن نگاه می‌کنند:

✓ **رویکرد بالینی:** از سال ۱۹۴۰، نقاشی به عنوان نمادی از عواطف و انگیزه‌های کودک مورد توجه قرار گرفت؛ این رویکرد در روان‌شناسی و روان‌پزشکی برای سنجش شخصیت و کشف مشکلات درونی و تجربیات ناگوار استفاده می‌شود.

✓ **فعالیت هنری در هنر درمانی** نیز مؤثر است، زیرا کودک با انعکاس تجربیات تلخ، نوعی تخلیه هیجانی و پالایش نگرانی‌ها را تجربه می‌کند.

✓ **رویکرد رفتارگرایان:** برخلاف رویکرد بالینی، رفتارگرایان معتقدند محیط در شکل‌گیری شخصیت دخالت دارد و نقاشی بازتاب تغییرات ناشی از تجربیات جدید است؛ در این نگرش، نقاشی ابزاری برای رسیدن به هدف‌های مشخص آموزشی است.

✓ **رویکرد تکاملی:** نقاشی وسیله‌ای برای سنجش میزان تکامل و رشد جسمی و روانی کودک است و روان‌شناسان این گروه معتقدند که محیط و آموزش تأثیر چندانی در تکامل هنر کودک ندارند و دخالت مربی می‌تواند عامل بازدارنده باشد.

✓ **رویکرد هنرمندانه:** در این نگرش، نقش مربی تهیه مواد، آموزش مهارت‌ها و برانگیختن کودک است تا با هدایت و شناخت وسایل، بتواند افکار خلاقانه خود را به تصویر بکشد.



دقت کنید: تفسیر نقاشی‌های کودکان در روش‌های فرافکنی بسیار دشوار است و هیچ معیار مشخصی ندارد؛ برداشت‌ها عمیقاً به نظر متخصص و درمانگر بستگی دارد.



- ✓ از نظر کودکان، هنر صرفاً وسیله‌ای جهت بیان احساسات و افکار است و جنبه زیبایی‌شناختی (مانند درک بزرگسالان) در آن اهمیتی ندارد.
- ✓ هیچ دو کودکی از نظر احساسی و فکری شبیه هم نیستند، بنابراین نقاشی‌های آنان نیز متفاوت است و برداشت آن‌ها از پدیده‌های خارجی با تغییر نگرش‌هایشان تغییر می‌کند.
- ✓ کودک سعی می‌کند تمامیت وجود و احساساتش را به تصویر بکشد و کار او در هر مرحله از تکامل، حاوی محتوایی عمیق است که نباید با معیارهای زیبایی‌شناسانه بزرگسالان مقایسه و رد شود.
- ✓ بررسی نقاشی کودک بدون شناخت او و برداشت‌هایش، منجر به تشخیص‌های غلط و سرکوب اعتمادبه‌نفس او می‌گردد.

گفتار ۲ و ۳. دخالت بزرگسالان و اهمیت درس هنر



هدف از آموزش هنر به کودکان، خلق اثر هنری زیبا نیست؛ بلکه تجربه در زمینه فعالیت‌های هنری برای شکوفایی استعدادها و بیان احساسات و افکار شخصی آن‌هاست.

- ✓ برخی مربیان با دخالت مستقیم، آموزش سایه‌زدن و انتخاب رنگ صحیح، خلاقیت کودک را از بین برده و او را به کپی‌برداری و تقلید سوق می‌دهند که این امر موجب یأس و دلسردی کودک می‌شود.
- ✓ فعالیت‌های هنری موجب افزایش آگاهی کودک نسبت به محیط، آزمایش وسایل، و تخلیه هیجانات، ترس‌ها و نگرانی‌های او می‌شود.
- ✓ هنر به کودک کمک می‌کند تا احساسات خود را آزادانه بیان کند، اعتمادبه‌نفس کسب نماید و در انجام کارهای خود به بزرگسالان متکی نباشد.
- ✓ روش‌های نامناسب مانند استفاده از کتابچه‌های رنگ‌آمیزی و نقاشی از روی مدل، کودک را به چارچوب‌های از پیش تعیین شده محدود کرده و مانع بروز تخیل و خلاقیت او می‌گردد.
- ✓ اگر کودک بگوید "نمی‌توانم نقاشی بکشم"، نشانه آن است که مربی از او خواسته خارج از درک و توانایی‌اش شکلی واقع‌گرایانه بکشد؛ در این حالت مربی نباید به جای او نقاشی کند، بلکه باید با طرح سؤالات ذهنی او را راهنمایی نماید.





✓ توجه: این فایل رایگان نیست و منحصرًا برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت؛ لذا بایستی مستقیماً از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی باشند و حرام و حق الناس می باشد.

هدف‌های تربیت هنری

✓ تربیت هنری باید در جهت پرورش و ایجاد خصوصیات مثبتی همچون: ۱. پرورش ابتکار و خلاقیت، ۲. ایجاد حس استقلال، ۳. ایجاد اعتماد به نفس، ۴. بیان آزادانه احساسات و افکار، ۵. ارزش نهادن به وجود خود، و ۶. درک بهتر مطالب، گام بردارد.

گفتار ۴. چند نکته برای مربیان

✓ **چگونگی تحسین و تشویق کودکان:** تشویق باید صادقانه و به موقع باشد؛ داوری کردن کار کودک بر اساس زیبایی ظاهری اشتباه است. باید فرصت اظهار نظر را به خود کودک داد و نباید آثار برگزیده را روی دیوار نصب کرد، زیرا دیگران را به تقلید وادار می‌کند.

✓ **نام‌گذاری بر روی نقاشی:** مربیان نباید بلافاصله پس از اتمام نقاشی، نام کودک را روی اثر ثبت کنند؛ این کار روند فعالیت را مختل کرده و توجه نامطلوب ایجاد می‌کند. بهتر است نام‌گذاری در پایان سال تحصیلی انجام شود.

✓ **تفاوت‌های فردی:** رفتار کودکان در هنر متفاوت است؛ برخی محتاط، برخی جسور و برخی به سرعت نقاشی را تمام می‌کنند. مربی باید تفاوت‌ها را درک کرده و برای کودکان کم‌حوصله فرصت‌های یادگیری مناسبی ایجاد کند.

✓ **مدیریت خستگی و دلسردی کودک:** اگر کودک زود خسته می‌شود، مربی باید عواملی مانند دخالت والدین، تمسخر هم‌کلاسی‌ها، استفاده از ابزار نامناسب (مثل قیچی کند یا رنگ پخش‌شونده)، و کمبود فضای کار را بررسی و رفع نماید.

✓ **قضاوت در مورد نقاشی نامشخص:** مربی هرگز نباید بپرسد "این چیست؟" یا سعی کند آن را با

